

Posudek oponentky bakalářské práce

„Hypnóza a její subjektivní vliv na duševní zdraví v každodennosti hypnotizovaných osob“

Autorka: Bára Halčáková

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova

Autorka se v předkládané bakalářské práci plánovala zabývat tím, zda a jak hypnóza působí na mentální zdraví lidí v každodenním kontextu. Deklarovaným cílem bylo „prozkoumat, v jakém mentálním rozpoložení byli jedinci v období před relaxačním hypnotickým sezením. Zjistit, jakým způsobem zúčastněné osoby zažívaly hypnotickou zkušenost u kvalifikovaného hypnotizéra. Následně zaměřit pozornost na období po relaxačním hypnotickém sezení a na to, zda si subjekty přenáší zažitou hypnotickou zkušenost do svého každodenního života“ [str. 31].

Práce sestává z části teoretické a empirické. V teoretické části práce se autorka nejprve zeširoka zabývá historií hypnózy, definuje samotný pojem „hypnóza“, ale i hypnabilita a trans, a nastiňuje, jak hypnotický proces probíhá, předhypnotickým pohovorem počínaje a hypnotickými sugescemi konče. Teoretická část je bohužel poznamenána v bakalářských pracích častým jevem, a sice spoléháním se na sekundární zdroje, přesněji řečeno, jejich přepisováním. V tomto konkrétním případě se jedná o monografie S. Kratochvíla. Bez náležitého logického propojení pak přeskakuje k tématu duševního zdraví, v rámci nějž na pouhých osmi řádcích odbývá pro práci naprosto stěžejní téma, a sice přenos hypnózy do každodennosti. Přestože se autorka domnívá, že „předložené vědecké studie jsou klíčové pro výzkumný záměr této práce“ [str. 10], není tedy tomu tak – teoretická část práce postrádá zcela zásadní element a jeho absence vede k daleko většímu problému. Bakalářské práci totiž chybí konstatování něčeho, z čeho by jasně vyplýval výzkumný problém, který je třeba podrobit zkoumání, a následně pak výzkumné otázky.

S ohledem na to je z mého pohledu empirická část práce hodnotitelná jen obtížně. Její náplní je popis vlastního badatelského úsilí (z výše uvedených důvodů se zdráhám použít slovo „výzkum“), jehož se zúčastnilo 10 osob vybraných na základě příležitostného kriteriálního výběru, s nimiž byl proveden rozhovor na téma jejich zkušeností s hypnózou. V popisu metod se orientuji jen nesnadno, na vině může být i použitý jazyk. Hodnotím zde vlastně jen autorčinu snahu, protože tam, kde není jasně pojmenován problém, lze těžko posoudit výsledky a způsoby, jak jich bylo dosaženo.

Práci nicméně doporučuji k obhajobě, na niž by mělo především zaznít to, co chybí v teoretické části práce, a sice, jestli a jak se vůbec hypnóza promítá do každodenního života hypnotizovaných – tedy jasná formulace problému hodného vědeckého zkoumání. S ohledem na průběh obhajoby doporučuji hodnocení „dobře“.

V Praze dne 14. září 2021

Mgr. Lenka Martinec Nováková, Ph.D.